ECLI:LV:AT:2019:1212.81094094509.7.L
Lieta Nr. 81094094509, SKK-850/2019
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2019.gada 12.decembrī

Augstākās tiesas senators Pēteris Opincāns izskatīja rakstveida procesā apsūdzētā /pers. B/ (*/pers. B/*) aizstāves Baibas Kelles sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 7.oktobra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 3.jūnija spriedumu /pers. B/ (*/pers. B/*), personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu Krimināllikuma 253.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 2 gadiem un policijas kontroli uz 2 gadiem.

[2] Par Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2019.gada 3.jūnija spriedumu apsūdzētā /pers. B/ aizstāve B. Kelle iesniedza apelācijas sūdzību, kurā lūdza atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un attaisnot apsūdzēto apsūdzībā pēc Krimināllikuma 253.panta pirmās daļas pierādījumu trūkuma dēļ.

[3] Rīgas apgabaltiesa ar 2019.gada 7.oktobra lēmumu, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 560.panta trešo daļu, aizstāves B. Kelles apelācijas sūdzību atstāja bez izskatīšanas.

[4] Apsūdzētā /pers. B/ aizstāve B. Kelle par Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 7.oktobra lēmumu iesniedza sūdzību, kurā lūdz atcelt tiesas lēmumu par apelācijas sūdzības atstāšanu bez izskatīšanas.
Sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[5] Lieta pirmās instances tiesā tika izskatīta pēc paša apsūdzētā un viņa aizstāvja lūguma Kriminālprocesa likuma 464.panta kārtībā. Apelācijas sūdzība tika iesniegta apsūdzētā interesēs un pēc viņa lūguma. Apsūdzētais vainu neatzīst, viņa attieksme pret apsūdzību nav mainījusies. Apsūdzētais /pers. B/ ir atsūtījis lūgumu izskatīt apelācijas sūdzību bez viņa piedalīšanās.

[6] Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6.panta 3.punkta „c" apakšpunktā noteikts, ka ikvienam, kas tiek apsūdzēts kriminālsodāma pārkāpuma izdarīšanā, ir tiesības aizstāvēt sevi pašam vai ar paša izvēlēta aizstāvja juridisku palīdzību. Aizstāve sūdzībā citē Kriminālprocesa likuma 13., 15., 19., 20.pantu, 86.panta pirmo daļu un norāda, ka lietā ir nepamatoti ierobežotas tiesības uz lietas pārskatīšanu pēc būtības bez apsūdzētā piedalīšanās. Apelācijas instances tiesai bija jāiztiesā lieta un jāizskata aizstāves apelācijas sūdzība bez apsūdzētā piedalīšanās. Apsūdzētais lūgumā norādījis, ka viņš nevar ierasties uz tiesas sēdi, jo atrodas ārpus Eiropas Savienības (Šengenas zonas) un nevar nokārtot vīzu. Arī pirmās instances tiesa savā spriedumā ir norādījusi, ka kopš 2017.gada 28.augusta apsūdzētajam nav tiesiska statusa Latvijā, kā arī izsniegts Eiropas apcietinājuma orderis.

Motīvu daļa

[7] Augstākās tiesas senators P. Opincāns atzīst, ka Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 7.oktobra lēmums ir atstājams negrozīts, bet apsūdzētā /pers. B/ aizstāves B. Kelles sūdzība ir noraidāma.

[8] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 67.panta pirmās daļas 1.punktu un 74.pantu apsūdzētajam ir pienākums noteiktajā laikā ierasties procesa veikšanai pilnvarotas amatpersonas norādītajā vietā, ja uzaicinājums izdarīts likumā noteiktajā kārtībā.
Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 333.panta pirmo daļu, personai, kura konkrētajā kriminālprocesā norādījusi procesuālās darbības veicējam savu adresi, ir pienākums būt sasniedzamai šajā adresē.
Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 60.^{1} panta ceturto daļu, personai ir pienākums nekavējoties, bet ne vēlāk kā darba dienas laikā rakstveidā informēt procesa virzītāju par sūtījumu saņemšanas adreses maiņu, norādot jauno adresi.
Savukārt Kriminālprocesa likuma 560.panta trešā daļa noteic, ja persona, kura iesniegusi apelācijas sūdzību vai protestu, neierodas uz tiesas sēdi bez attaisnojoša iemesla, tās sūdzību vai protestu var atstāt bez izskatīšanas. Ja apsūdzētais neierodas uz tiesas sēdi bez attaisnojoša iemesla, bez izskatīšanas var atstāt arī apelācijas sūdzību, kuru iesniedzis viņa aizstāvis.

[9] No lietas materiāliem redzams, ka 2019.gada 7.oktobrī apsūdzētais /pers. B/ uz tiesas sēdi neieradās, kā arī nebija arī iesniedzis tiesai lūgumu iztiesāt krimināllietu bez apsūdzētā piedalīšanās. No tiesas sēdes protokola izriet, ka arī apsūdzētā aizstāvei B. Kellei nebija zināms, kāpēc apsūdzētais nav ieradies uz tiesas sēdi.

[10] Augstākās tiesas senators uzskata, ka apelācijas instances tiesa pamatoti nolēma apsūdzētā /pers. B/ aizstāves B. Kelles apelācijas sūdzību

atstāt bez izskatīšanas. Uz tiesas sēdi 2019.gada 7.oktobrī /pers. B/ neieradās bez attaisnojoša iemesla.

/pers. B/ aizstāve Augstākajā tiesā iesniegtajai sūdzībai pievienojusi trīs /pers. B/ iesniegumus par lietas izskatīšanu bez /pers. B/ piedalīšanās, kurus, kā apgalvo aizstāve savā sūdzībā, viņai ir atsūtījis /pers. B/.

Augstākās tiesas senators norāda, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569.panta trešajai daļai kasācijas instances tiesa pierādījumus neiegūst un tos lietā no jauna neizvērtē, tādēļ nav tiesiska pamata aizstāves sūdzībai pievienoto iesniegumu izvērtēšanai. Apelācijas instances tiesā minētie /pers. B/ iesniegumi netika iesniegti.

[11] Apelācijas instances tiesas lēmums par apsūdzētā /pers. B/ aizstāves B. Kelles apelācijas sūdzības atstāšanu bez izskatīšanas ir tiesisks un pamatots, tādēļ tā atcelšanai nav pamata. Tiesa pareizi piemērojusi Kriminālprocesa likuma 560.panta trešo daļu, kas noteic, ja apsūdzētais neierodas uz tiesas sēdi bez attaisnojoša iemesla, bez izskatīšanas var atstāt arī apelācijas sūdzību, kuru iesniedzis viņa aizstāvis.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 582.panta otro daļu, Augstākās tiesas senators

nolēma:

atstāt negrozītu Rīgas apgabaltiesas 2019.gada 7.oktobra lēmumu, bet apsūdzētā /pers. B/ aizstāves Baibas Kelles sūdzību noraidīt.
Lēmums nav pārsūdzams.

P.Opincāns